

Justitiedepartementet
Straffrättsenheten
103 33 Stockholm

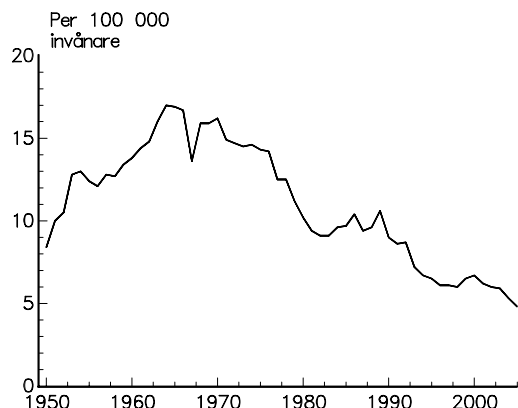
**Remissvar på Våldsbrotten i trafiken (Ds 2006:7) – Komplettering av
Rattfylleriutredningens betänkande Rattfylleri och sjöfylleri (SOU 2006:12)**

I promemorian föreslås att det skall införas två nya straffbestämmelser i lagen (1951:649) om straff för vissa trafikbrott; vållande till annans död i fordonstrafik och vållande till kroppsskada eller sjukdom vid fordonstrafik. Förslagen läggs mot bakgrund av att det är motiverat att anlägga en skärpt syn på vållandebrott som skett i samband med rattfylleri och andra allvarliga trafikbrott. De särskilda brotten skall enligt förslaget ha ett högre minimistraff än de generella bestämmelserna i brottsbalken.

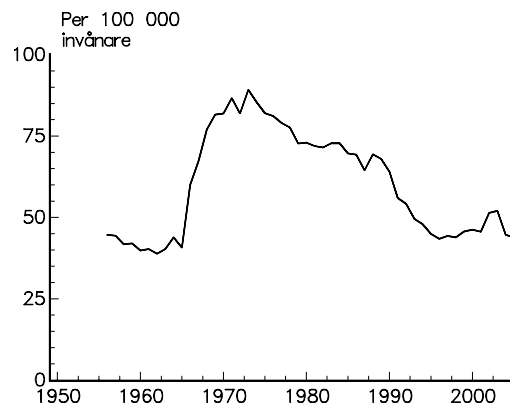
Frågan om det är motiverat att anlägga en skärpt syn på vållandebrotten som skett i samband med rattfylleri och andra allvarliga trafikbrott framstår i justitiedepartementets promemoria i avsaknad av en empirisk rättsmedvetandeundersökning som en rent politisk fråga, som Kriminologiska institutionen som en vetenskaplig inrättning inte kan ha någon uppfattning om.

I promemorians Kapitel 5 ”Utgångspunkter” förs emellertid resonemanget att straffskärpningar behövs för att ytterligare öka trafiksäkerheten. I detta sammanhang framhäver promemorian på ett förtjänstfullt sätt det framgångsrika icke-straffrättsligt grundade trafiksäkerhetsarbete som bedrivits i Sverige. Sverige intar som bekant en internationell topplacering när det gäller att förebygga svåra vägtrafikolyckor.

Utvecklingen av dödade och svårt skadade i vägtrafiken under perioden 1950-2005 framgår av nedanstående diagram. Data är hämtade från Vägverkets statistik.

Dödade i vägtrafiken, 1950-2005. Per 100 000 invånare.

Svårt skadade i vägtrafiken, 1956-2005. Per 100 000 invånare.

År 2005 dödades – enligt preliminär statistik – 432 personer i vägtrafiken, varav ca en tredjedel i s.k. singelolyckor, samtidigt som 3 964 personer skadades svårt.

Frågan inställer sig, hur stor effekten av de i promemorian föreslagna straffskärpningarna skulle kunna vara för att ytterligare minska svåra trafikskador. Av promemorians kapitel 7 framgår att justitiedepartementet självt bedömer att det i praktiken knappast kommer att väckas fler åtal och de förväntade längre fängelsestraffen är ”marginella” i kostnadshänseende (s. 39). Resonemangen innebär att justitiedepartementet ser de föreslagna straffskärpningarna framför allt som symboliska, där eventuella brottsförebyggande effekter är högst osissa.

Kriminologiska institutionen ifrågasätter om denna form av symbollagstiftning är förenlig med grundlagen.

Enligt RF 1 kap. 2 § skall den *enskildes* personliga, ekonomiska och kulturella välfärd vara grundläggande mål för den offentliga verksamheten. Detta innebär att även lagstiftningen som en del av den offentliga verksamheten skall värna den *enskildes* välfärd, vilket i straffrättsligt sammanhang borde innebära att lagstiftaren måste avstå från lagstiftningsåtgärder, där den brottsförebyggande effekten i hög grad är oviss (som i föreliggande fall). Utdömande av strängare straff befördrar i regel varken den dömdes eller offrets välfärd, såvida man inte vill argumentera att straffskärpningar baserade på förändrade föreställningar om ett brotts abstrakta straffvärde skulle vara en del av grundlagens välfärdsbegrepp. Så är inte fallet.

Därför avstyrker Kriminologiska institutionen promemorians förslag.

Remissen har sammanställts av Hanns von Hofer.

Beslut om detta remissvar har fattats av Kriminologiska institutionens styrelse den 7 juni 2006.

Janne Flyghed
Prefekt